

13. december 2004

Svar på Det Energipolitiske Udvalgs spørgsmål nr. 19 ad L 99 af 10. december 2004

Spørgsmål:

”Ministeren bedes for hvert af nedenstående punkter ordret gengive de tekstafsnit i den af finansministeren fremsendte rapport ”Privatiseringsalternativer for DONG A/S”, hvor følgende analyseres:

- a. Hvilke politiske overvejelser og begrundelser, der har ligget til grund for andre landes privatiseringer af gas, olie- og elektricitetselskaber.
- b. Erfaringerne fra privatiseringer af statsejede gas-, olie- og elektricitetselskaber i andre lande, herunder om de politiske begrundelser for privatisering af de tidligere statsejede selskaber er blevet indfriet.
- c. Hvilke effekter på de tidligere statsejede, men nu helt eller delvist privatiserede energiselskaber – f.eks. mere velfungerende konkurrence – der stammer fra en liberalisering af energimarkedet, og hvilke der stammer fra privatisering af offentligt ejede selskaber.
- d. Problematikken vedrørende det forhold, at en privatisering/børsnotering af DONG inklusive statsdeltagelseslicenserne reelt svarer til at sælge et beskatningsinstrument til private investorer, idet statsdeltagelse reelt er en del af Nordsøbeskatningen og et væsentligt instrument til at sikre staten en del af grundrenten (den overnormale profit) ved kulbrinteaktiviteterne i Nordsøen.”

Svar:

Ad a-c: Rapporten indeholder ikke en gennemgang af politiske begrundelser og overvejelser, erfaringer og effekter ved andre landes privatiseringer af gas-, olie- og elektricitetselskaber, jf. dog nedenstående tekstafsnit. Jeg vil dog gerne i den forbindelse bemærke, at regeringen ved valget af privatiseringsform har inddraget en række samfundsmæssige hensyn, herunder effekten på konkurrencen.

”5.24. Som alternativ til at privatisere DONG i dets nuværende form eller øge selskabets aktiviteter inden en privatisering kunne staten beslutte at opsplitte DONG i to eller flere dele inden privatiseringerne. En sådan opsplitning er ikke uden fortilfælde, når det drejer sig om privatiseringer af energiselskaber, hvilket følgende er eksempler på:

- Det engelske Central Electricity Generating Board (det organ, der ejede kraftværkerne i England og Wales inden privatiseringen) blev ved privatiseringen opdelt i tre selskaber (National Power, PowerGen, Nuclear Electric), hvoraf de to kom på private hænder. Begrundelsen for opsplitningen var et ønske om (i) at fremme etableringen af et

konkurrencebaseret elmarked, og (ii) at staten skulle beholde atomkraftværkerne, der ikke var attraktive for investorerne;

- Olieefterforskning og -produktion blev udskilt af British Gas inden privatiseringen og privatiseret særskilt som Enterprise Oil (begge selskaber blev børsintroduceret).

I DONGs tilfælde omfatter selskabets primære forretningsområder infrastruktur, Naturgas og E&P, og selskabet har endvidere betydelige aktieposter i NESAs og Elsam."

Ad d: Som spørgsmålet er formuleret, adresseres det ikke direkte i rapporten, men til dels indirekte i følgende tekstafsnit, idet jeg i øvrigt henviser til min besvarelse af spørgsmål 20 og 22:

"3.5. Vi fandt, at der var udbredt enighed om, at selv et delvist privatiseret DONG ikke skulle fortsætte med at deltage i nye licenser på statens vegne. Hvis privatiseringen imidlertid fører til, at staten får den fulde værdi af de eksisterende licenser, var der begrænset interesse i, at de forbliver statens ejendom. Vi foreslår derfor:

- at staten med undtagelse af aktierne i Nunaoil ikke tvungent frasælger nogen af DONGs nuværende efterforsknings- og produktionsaktiver; målet skulle hellere være at privatisere disse på en måde, der maksimerer værdien af et salg;
- at DONG anmodes om at udarbejde en liste over de af deres danske licenser, der oprindeligt blev erhvervet i selskabets rolle som et redskab for statens deltagelse, og som DONG ville foretrække at overdrage til staten;
- at der etableres en ny statsejet ikke-operativ enhed til overtagelse af statens 20 %-andel i nye efterforskningslicenser såvel som de eksisterende licensinteresser, som DONG ikke tillægger nogen værdi, men som staten gerne vil beholde;
- at denne enhed overtager DONG's aktiepost på 50% af Nunaoil samtidig med, at mulighederne for gennem en kontrakt på kommercielle vilkår at fastholde DONG som operatør overvejes med henblik på at anvende DONG's kompetencer og viden på området; og
- at den samme enhed også udøver statens ejerskab til 20 %-andelen i DUC-licensen fra 2012.

Man burde muligvis også gøre sig overvejelser om DONGs interesser i geotermiske licenser og den lovregulering, der gælder for disse. Hvis staten ønsker at tilskynde til yderligere geotermisk efterforskning og udvikling inden for den private sektor (herunder DONG efter privatisering), kan den måske overveje, om systemet skal gøres mere attraktivt. Ellers skal det måske overlades til den offentlige sektor."